

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1058/2021
21.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљених Игора Микића, Дамира Станковића и Андреа Симић, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног Игора Микића, адвоката Предрага Ћетковића и Ђорђа Добановачког, захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљене Андреа Симић, адвоката Драгане Вуканић и Драгана Чолића и захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Дамира Станковића, адвоката Милана Латинковића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 64/20 од 23.02.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 374/21 од 23.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.10.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЈУ СЕ као основани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Игора Микића, адвоката Предрага Ћетковића и Ђорђа Добановачког и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Дамира Станковића, адвоката Милана Латинковића па се и по службеној дужности у односу на окривљену Андреу Симић укида правноснажна пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 374/21 од 23.06.2021. године и предмет враћа Апелационом суду у Новом Саду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 64/20 од 23.02.2021. године окривљени Игор Микић, Дамир Станковић и Андреа Симић оглашени су кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које је окривљени Игор Микић осуђен на казну затвора у трајању од пет година, окривљени Дамир Станковић на казну затвора у трајању од четири године и шест месеци, а окривљена Андреа Симић на казну затвора у трајању од три године.

Окривљеном Игору Микићу ће се у изречену казну затвора урачунати време проведено у притвору почев од 15.08.2019. године, када је лишен слободе, па до 29.01.2021. године, време проведено на издржавању мере забране напуштања стана уз

електронски надзор од 29.01.2021. године до 19.02.2021. године као и време проведено у притвору почев од 19.02.2021. године до 23.02.2021. године, а окривљеном Дамиру Станковићу време проведено у притвору почев од 15.08.2019. године, када је лишен слободе, па до 23.02.2021. године.

Од окривљених Игора Микића и Дамира Станковића на основу члана 87. КЗ одузети су мобилни телефони и припадајуће картице, који су ближе описани у изреци пресуде. На основу члана 91. и 92. КЗ од окривљеног Игора Микића одузет је новац у износу од 544.000,00 динара и 220 евра, од окривљеног Дамира Станковића новац у износу од 17.000,00 динара, а од окривљене Андрее Симић новац у износу од 12.350,00 динара, 115 евра и 100 америчких долара. На основу члана 246. став 7. КЗ од окривљеног Дамира Станковића одузета је опојна дрога и то 59,65 грама хероина, 0,32 грама канабиса и 0,11 грама кокаина, а од окривљене Андрее Симић 9,95 грама хероина, 19,86 грама хероина, 20,03 грама смеше кофеина и парацетамола, 480, 18 грама семеше парацетамола и кофеина и остали предмети ближе описани у изреци пресуде. Окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 374/21 од 23.06.2021. године усвајањем жалбе окривљеног Игора Микића, лично, и његових бранилаца и жалбе браниоца окривљеног Дамира Станковића, у делу одлуке о казнама, преиначена је пресуда Вишег суда у Новом Саду К 64/20 од 23.02.2021. године у делу одлуке о казнама, тако што се окривљени Игор Микић и Дамир Станковић за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, осуђују: окривљени Игор Микић на казну затвора у трајању од четири године, у коју се на основу члана 63. КЗ урачунава време проведено у притвору од 15.08.2019. године до 29.01.2021. године, време проведено на издржавању мере забране напуштања стана уз електронски надзор од 29.01.2021. године до 19.02.2021. године као и време проведено у притвору од 19.02.2021. године до 23.02.2021. године, а окривљени Дамир Станковић на казну затвора у трајању од четири године, у коју се урачунава време проведено у притвору од 15.08.2019. године до 23.02.2021. године, док се жалбе окривљеног Игора Микића, лично, његових бранилаца, жалба браниоца окривљене Андрее Симић и жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду одбијају као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђује.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног Игора Микића, адвокат Предраг Ћетковић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и тачка 9) ЗКП и став 2. тачка 1) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду,

- бранилац окривљеног Игора Микића, адвокат Ђорђе Добановачки, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и став 2. тачка 1) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду,

- бранилац окривљеног Дамира Станковића, адвокат Милан Латинковић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини другостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање другостепеном суду,

- бранилац окривљене Андрее Симић, адвокат Драган Чолић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439 тачка 1), 2) и 3) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду уз налог да се извршење пресуде прекине, односно одложи,

- бранилац окривљене Андрее Симић, адвокат Драгана Вуканић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд окривљену Андреу Симић „ослободи од оптужбе или примени члан 246а КЗ и исту ослободи од казне“.

Врховни касациони суд је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Основано се захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Игора Микића, адвоката Предрага Ћетковића и Ђорђа Добановачког и захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Дамира Станковића, адвоката Милана Латинковића, другостепена пресуда побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Из списка предмета произлази да је побијана пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 374/21 од 23.06.2021. године, донета у већу састављеном од судија Драгољуба Вујасиновића, председника већа и судија Зденке Стакић и Гордане Којић, чланова већа.

Из списка предмета произлази да је решење Апелационог суда у Новом Саду Кж2 2068/20 од 23.12.2020. године донето у већу састављеном од судија Драгољуба Вујасиновића, председник већа, Зденке Стакић и Слободана Велисављевића, чланова већа и да су истим одбијене као неосноване жалба са допуном жалбе браниоца окривљеног Игора Микића и жалба браниоца окривљеног Дамира Станковића изјављене против решења Вишег суда у Новом Саду Кв 1226/20 од 07.12.2020. године.

У образложењу наведеног решења, између осталог, наводи се да основаност продужења притвора према окривљенима Игору Микићу и Дамиру Станковићу, по законском основу из члана 211. став 1. тачка 3) ЗКП, оправдавају чињенице наведене у образложењу првостепеног решења „да постоји оправдана сумња да је окривљени Игор Микић у дужем временском периоду, неовлашћено набављао и преносио опојну дрогу

ради неовлашћене продаје и то да је 15.08.2019. године, у свом путничком возилу, пренео опојну дрогу хероин нето масе 59,65 грама, да постоји оправдана сумња да је исту затим продао окривљеном Дамиру Станковићу, при чему је код окривљеног Игора Микића полиција пронашла 544.000,00 динара и 220 евра, о чијем пореклу окривљени није пружио суду адекватне доказе“. У образложењу се наводи и да је окривљени „Дамир Станковић оправдано сумњив да је у наведеним становима, ради даље продаје, држао више врста опојне дроге и то кокаин, хероин и канабис...“.

Из списка се даље утврђује да је решење Апелационог суда у Новом Саду Кж2 238/21 од 18.02.2021. године донето у већу састављеном од судија Сњежане Лековић, председника већа, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа и да је истим уважавањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду преиначено решење Вишег суда у Новом Саду К 64/20 од 29.01.2021. године и одбијен предлог браниоца окривљеног Игора Микића за укидање притвора окривљеном па је према окривљеном Игору Микићу, из разлога прописаних чланом 211. став 1. тачка 3) ЗКП, одређен притвор у трајању од шездесет дана, који ће се рачунати од дана и часа лишења слободе окривљеног. У образложењу наведеног решења, околности оправдане сумње у погледу окривљеног Игора Микића цењене су и образложене на исти начин као и у претходно наведеном решењу истог суда Кж2 2068/20 од 23.12.2020. године.

Одредбом члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, гарантовано је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама, или кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије прописано је да свако има право да независан, непристрасан и законом установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП предвиђене су ситуације у којима се судија или судија поротник мора обавезно изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, због одређеног односа и повезаности судије са учесницима у поступку или са предметом, па је тако, између осталог, у тачки 4) прописано да ће судија бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету, ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или одлучивао о потврђивању оптужнице или учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком или је учествовао у поступку као тужилац, бранилац, законски заступник или пуномоћник оштећеног, односно тужиоца или је саслушан као сведок или као вештак ако овим закоником није другачије прописано.

Одлучивање о притвору, као најстрожијој мери обезбеђења присуства окривљеног за несметано вођење кривичног поступка, према одредбама члана 210. до 216. ЗКП подразумева оцену испуњености законом прописаних разлога за одређивање, продужење или укидање те мере, у које спада и оцена постојања основа сумње да је окривљени извршио кривично дело па је тако одредбом члана 211. став 1. ЗКП прописано да се притвор може одредити против лица за које постоји основана сумња да је учинио кривично дело.

У члану 2. тачка 18) ЗКП прописано је да је „основана сумња“ скуп чињеница које непосредно указују да је одређено лице учинилац кривичног дела, а тачком 19) истог члана, прописано је да је „оправдана сумња“ скуп чињеница које непосредно поткрепљују основану сумњу и оправдавају подизање оптужбе.

Према наводима захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Игора Микића и Дамира Станковића, као најважније, поставља се питање колико се веће другостепеног суда упуштало у оцену кривице окривљених.

У конкретном случају, у образложењу решења Апелационог суда у Новом Саду Кж2 2068/20 од 23.12.2020. године донетог у већу у ком је као председник већа учествовао судија Драгољуб Вујасиновић, а судија Зденка Стакић, као члан већа образложено је постојање оправдане сумње да су окривљени Игор Микић и Дамир Станковић извршили кривично дело из члана 246. став 1. КЗ. Исти случај је и са решењем тог суда Кж2 238/21 од 18.02.2021. године донетим у већу у ком је као члан већа учествовала судија Гордана Којић, а у ком се постојање оправдане сумње да је извршио наведено кривично дело, образлаже у погледу окривљеног Игора Микића.

При томе, приликом образлагања оправдане сумње у решењима Апелационог суда у Новом Саду Кж2 2068/20 и Кж2 238/21 наводе се и околности које се не наводе у оптужници Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, што у поднетом захтеву основано указује бранилац окривљеног Игора Микића, адвокат Предраг Ћетковић. Наиме, у образложењу решења Апелационог суда у Новом Саду Кж2 2068/20, између осталог, наводи се да је окривљени Игор Микић „15.08.2019. године, у свом путничком возилу, пренео опојну дрогу хероин нето масе 59,65 грама“ и „да постоји оправдана сумња да је исту затим продао окривљеном Дамиру Станковићу“, што се у оптужници експлицитно не наводи. Осим тога, наводи се да је „код окривљеног Игора Микића полиција пронашла 544.000,00 динара и 220 евра, о чијем пореклу окривљени није пружио суду адекватне доказе“, што указује да су приликом доношења наведених решења, цењени докази и извођени закључци о околностима које треба да буду предмет расправљања на главном претресу.

По налажењу Врховног касационог суда, образлажући постојање оправдане сумње у погледу окривљених Игора Микића и Дамира Станковића, судије Апелационог суда у Новом Саду Драгољуб Вујасиновић и Зденка Стакић, као и судија Гордана Којић, у погледу окривљеног Игора Микића, изразиле су висок степен јасноће у погледу уверења о кривици окривљених и то у већој мери него што је неопходно за доношење одлуке о притвору будући да је за доношење такве одлуке, у смислу члана 211. став 1 ЗКП, неопходно постојање основане сумње да је окривљени учинио кривично дело.

Врховни касациони суд даље налази да приликом разматрања разлога за обавезно изузеће судије у смислу члана 37. став 1. тачка 1) – 4) ЗКП, процесна улога судије који је одлучивао о основаности притвора, а при томе оправдану сумњу да је окривљени учинио кривично дело поткрепио ралозима потребним за оптужење, само у тој процесној ситуацији може се уподобити процесној улози судије који одлучује о потврђивању оптужнице, јер је таквим поступањем нарушена претпоставка непристрасности судије.

Одлучивање о притвору против окривљених Игора Микића и Дамира Станковића у више наврата, уз упуштање детаљну у оцену постојања оправдане сумње у односу на радње кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ и делом доказа и околности који треба да буду предмет расправљања на главном претресу, у решењима Кж2 2068/20 и Кж2 238/21, представљају околности које нарушавају претпоставку непристрасности судије, због чега је непристрасност функционалне природе судија Драгољуба Вујасиновића, Зденке Стакић и Гордане Којић, у конкретном случају, доведена у питање, па су исупњени разлози за њихово обавезно изузеће у постуку одлучивања о жалбама на првостепену пресуду.

Судије Драгољуб Вујасиновић, Зденка Стакић и Гордана Којић, у конкретном случају нису изузете приликом доношења другостепене пресуде, па је по налажењу Врховног касационог суда и одредбе члана 6. став 1. Конвенције о заштити људских права и основних слобода, ставове изражене у одлукама Европског суда за људска права (Feu против Аустрије, Sainte Marie против Француске, Nortier против Холандије, Haushildt против Данске, Davidsons и Savins против Латвије, Драгојевић против Хрватске, Jasinski против Пољске и Romenskiy против Русије), као и ставове изражене у одлукама Уставног суда Србије Уж 4461/10 од 30.01.2014. године и Уж 12021/17 од 04.01.2020. године и Врховног касационог суда Кзз Рз 2/2014 од 19.06.2014. године, Кзз ОК 33/2019 од 17.12.2019. године, Кзз 236/2021 од 11.03.2021. године и КЗЗ ОК 6/2021 од 22.04.2021. године, другостепеном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, како се то основано захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљених Игора Микића и Дамира Станковића указује.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је усвојио захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљеног Игора Микића, адвоката Предрага Тетковића и Ђорђа Добановачког и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Дамира Станковића, адвоката Милана Латиновића, а у смислу одредбе члана 489. став 2. ЗКП и у односу на окривљену Андреу Симић, па је укинуо правноснажну пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж1 374/21 од 23.06.2021. године и вратио Апелационом суду у Новом Саду на поновно одлучивање, који ће у поновном поступку, имајући у виду повреду изнете у овој пресуди, донети правилну, јасну и на закону засновану одлуку.

Врховни касациони суд се, сходно донетој одлуци, није упуштао у разматрање осталих повреда истакнутих у захтевима за заштиту бранилаца окривљених обзиром да је то беспредметно у оваквој процесној ситуацији.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Драгомир Милојевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић